

Î N C H E I E R E

19 octombrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul:
Judecătorii:

Iulia Sîrcu
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinînd, fără înștiințarea participanților la proces, chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Pascari Viorica și Spînu Dumitru,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Vioricăi Pascari și Spînu Dumitru împotriva lui Bunduchi Anatolie și Compania de Asigurări „Moldasig” Societate pe Acțiuni cu privire la încasarea sumei, repararea prejudiciului material și moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 iunie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de către Spînu Dumitru și Pascari Viorica și menținută hotărîrea Judecătoriei Ialoveni din 18 februarie 2016,

c o n s t a t ă :

La 31 iulie 2014, Spînu Dumitru și Viorica Pascari au depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Bunduchi Anatolie cu privire la încasarea sumei, repararea prejudiciului material și moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanții Spînu Dumitru și Viorica Pascari au indicat că la 25 ianuarie 2012, Bunduchi Anatolie, conducînd automobilul de model „Seat Ibiza”, nr. de înmatriculare HN AX 019, a încălcat prevederile regulamentului circulației rutiere, deplasîndu-se pe traseul Chișinău-Hîncești, km 19 + 923m, care la moment era acoperit cu zăpadă, a pierdut controlul asupra volanului acestuia și derapînd pe contrasens, a tamponat automobilul de model VAZ-2107, nr. de înmatriculare CEI 249 în care se aflau reclamanții cu copiii Călin și Crina, la volanul căruia se afla Spînu Dumitru.

Susțin că, în rezultatul tamponării, automobilul care se afla într-o stare excelentă a fost deteriorat considerabil, lui Spînu Dumitru i-au fost cauzate vătămări corporale medii sub formă de traumă cranio-cerebrală închisă manifestată prin comoție cerebrală, fractura coastei a VI stîngă și fractura osului ulnar stîng al mîinii drepte. Fiicei minore Spînu Crina i-au fost cauzate vătămări corporale medii sub formă de fractură cominutivă a metaepifizei distale a osului radial drept, plagă contuză a degetului IV al mîinii drepte, iar reclamantei și feciorului Spînu Călin le-au fost cauzate diverse leziuni corporale.

Afirmă reclamanții că după producerea accidentului rutier, Spînu Dumitru a fost internat în spital în stare gravă, unde a fost supus multiplelor intervenții chirurgicale,

ulterior tratându-se ambulatoriu la domiciliu, a necesitat îngrijire, la fel și reclamanta cu copiii au primit tratament ambulatoriu, fiind lipsiți de posibilitatea de a lucra, iar copiii absentînd de la studii.

Mai afirmă reclamantii Spînu Dumitru și Viorica Pascari că, fiind lipsiți de transport personal, au fost nevoiți să angajeze o persoană cu automobil pentru a-i transporta la diferite instituții medicale, în vederea efectuării tratamentului și a intervențiilor chirurgicale. Ulterior externării lui Spînu Dumitru din spital, au angajat o vecină pentru a-l îngriji, au apelat la un medic reabilitolog și la o soră medicală pentru efectuarea procedurilor de reabilitare, suportînd în acest sens cheltuieli suplimentare.

Menționează reclamantii că în rezultatul cheltuielilor suportate au epuizat toți banii din bugetul familiei, inclusiv și banii împrumutați de la Redcozubov Oleg și David Anatolie, astfel la 17 septembrie 2012, Pascari Viorica a luat un credit de la BC „Moldindcombank” SA în sumă de 30 000 lei pentru o perioadă de 26 luni cu rata dobînzii de 13, 5 % anual, astfel suma rambursată care urmează a fi restituită băncii constituie 40 125 lei, compusă din 30 000 lei – suma creditului și 10 125 lei – rata dobînzii.

Susțin reclamantii că pîrîtul nu le-a acordat nici un ajutor material, nu a dorit să le restituie nici parțial prejudiciul material cauzat, eschivîndu-se de la convorbiri și întîlniri cu dînșii.

Indică Pascari Viorica și Spînu Dumitru că prin sentința Judecătorei Ialoveni din 24 aprilie 2014, Bunduchi Anatolie a fost recunoscut culpabil în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod Penal, stabilindui-se o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 150 u.c. cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 2 ani. Acțiunea civilă înaintată în procesul penal prin sentință a fost admisă parțial, încasîndu-se de la pîrît în beneficiul părților vătămate Spînu Dumitru și Spînu Crina prejudiciul moral în sumă de 5000 lei pentru fiecare și cheltuielile de judecată în sumă de 5000 lei.

Cer reclamantii Pascari Viorica și Spînu Dumitru încasarea sumei de 2500 euro cu titlu de cost al automobilului avariat, repararea prejudiciului material compus din 80 025 lei și repararea prejudiciului moral în mărime de 90 000 lei.

Prin hotărîrea Judecătorei Ialoveni din 17 decembrie 2014, acțiunea a fost admisă parțial și s-au încasat 65 000 lei cu titlu de prejudiciu material. În rest pretențiile au fost respinse ca neîntemeiate.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 13 mai 2015, au fost admise apelurile declarate de către Spînu Dumitru, Pascari Viorica și Anatolie Bunduchi, casată hotărîrea Judecătorei Ialoveni din 17 decembrie 2014 cu remiterea pricinii la rejudecare în aceeași instanță în alt complet de judecată.

Pe parcursul reexaminării pricinii, la 04 august 2015 reclamantii Spînu Dumitru și Pascari Viorica și-au concretizat cerințele, înaintînd pretenții și față de CA „Moldasig” SA, solicitînd încasarea din contul CA „Moldasig” SA sumei de 2500 euro cu titlu de cost al automobilului avariat și repararea prejudiciului material compus din 82 004 lei cu titlu de cheltuieli de tratament și îngrijire, iar din contul lui Bunduchi Anatolie au solicitat repararea prejudiciului moral în mărime de 90 000 lei.

Prin hotărîrea Judecătorei Ialoveni din 18 februarie 2016 acțiunea a fost admisă parțial, fiind dispusă încasarea din contul CA „Moldasig” SA în beneficiul lui Spînu Dumitru sumei de 15 538, 13 lei cu titlu de prejudiciu material și sumei de 5000 lei cu

titlu de cheltuieli de pentru asistență juridică, iar în total suma de 20 538, 13 lei. În rest pretențiile s-au respins ca neîntemeiate.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 21 iunie 2016, a fost respins apelul declarat de Spînu Dumitru și Pascari Viorica ca neîntemeiat și menținută hotărîrea Judecătorei Ialoveni din 18 februarie 2016.

Atît instanța de apel cît și instanța de fond au conchis că sînt neîntemeiate pretențiile lui Spînu Dumitru și Pascari Viorica cu privire la încasarea din contul CA „Moldasig” SA sumei de 82 004 lei cu titlu de cheltuieli legate de tratament și îngrijire, deoarece nu a fost demonstrată legătura de cauzalitate dintre leziunile cauzate în urma accidentului și tratamentul prescris de medici, de asemenea nu au fost prezentate probe întru confirmarea acestora, iar în privința pretenției cu privire la repararea prejudiciului moral instanțele ierarhic inferioare au respins-o din motivul că prin sentința Judecătorei Ialoveni din 24 aprilie 2014 s-a dispus deja repararea prejudiciului moral cauzat lui Dumitru Spînu și Crina Spînu, astfel aplicîndu-se principiul autorității lucrului judecat.

La 04 august 2016, în termenul prevăzut de art. 434 alin. (1) CPC, Pascari Viorica și Spînu Dumitru au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 iunie 2016 și hotărîrii Judecătorei Ialoveni din 18 februarie 2016 cu emiterea unei hotărîri noi prin care acțiunea să fie admisă.

Recurenții Pascari Viorica și Spînu Dumitru au invocat că instanțele de judecată ierarhic inferioare au apreciat arbitrar probele administrate, fapt ce a adus la încălcarea și aplicarea eronată a normelor de drept material și normelor de drept procedural.

În susținerea cererii de recurs Pascari Viorica și Spînu Dumitru au indicat că instanța de apel nu a luat în considerație actele expertizelor medico-legale prin care se demonstrează legătura de cauzalitate dintre leziunile corporale cauzate în urma accidentului rutier și tratamentul acesteia, la fel nu au fost apreciate probele care confirmă acordarea serviciilor de transport, serviciilor de asistență medicală și îngrijire acordate recurentului Spînu Dumitru, urmare a leziunilor corporale cauzate în urma accidentului rutier, în acest fel cheltuielile suportate depășesc suma încasată cu titlu de prejudiciu material.

Mai invocă recurenții că instanțele ierarhic inferioare l-au eliberat de răspundere pe intimat fără nici un temei, Bunduchi Anatolie cauzîndu-le un prejudiciu material și moral considerabil.

La 26 august 2016, în adresa intimațiilor Bunduchi Anatolie și CA „Moldasig” SA a fost expediată copia recursului declarat de către Spînu Dumitru și Pascari Viorica cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței la recurs.

La 19 septembrie 2016, Anatolie Bunduchi a depus referință, solicitînd să fie considerat ca inadmisibil recursul declarat de către Pascari Viorica și Spînu Dumitru, cu menținerea deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 iunie 2016 și hotărîrii Judecătorei Ialoveni din 18 februarie 2016, pe care le consideră legale și întemeiate.

Examinînd temeiurile recursului declarat de către Pascari Viorica și Spînu Dumitru în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Conform prevederilor art. 432 alin. (2), (1), (3), (4) și (5) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicare eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Pascari Viorica și Spînu Dumitru nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanțele de judecată ierarhic inferioare, și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Colegiul consideră că nu pot fi reținute ca motiv al admisibilității prezentului recurs argumentele invocate de către recurenții Pascari Viorica și Spînu Dumitru precum că instanțele ierarhic inferioare nu au apreciat corespunzător probele care demonstrează legătura de cauzalitate dintre leziunile corporale cauzate în urma accidentului rutier și tratamentul acesteia, la fel nu au luat în considerație probele care confirmă acordarea serviciilor de transport, serviciilor de asistență medicală și îngrijirea recurentului Spînu Dumitru, ca urmare a leziunilor corporale cauzate în urma accidentului rutier, sunt similare celor indicate în cererea de apel, asupra cărora instanța de apel s-a pronunțat deja în modul corespunzător.

Este irelevant și argumentul recurenței precum că instanțele ierarhic inferioare l-au eliberat de răspundere pe intimat fără nici un temei, dînsul cauzîndu-le un prejudiciu material și moral considerabil, întrucît prin sentința Judecătorei Iașoveni din 24 aprilie 2014 s-a dispus încasarea despăgubirilor morale în beneficiul lui Dumitru Spînu și fiica acestuia, Crina Spînu a cîte 5000 lei pentru fiecare cu titlu de prejudiciu moral, avînd puterea lucrului judecat.

Alte argumente invocate în recursul declarat nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei pentru casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din CPC are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și de drept procedural, verificîndu-se exclusiv legalitatea deciziei adoptate, dar și nu temeinicia în fapt a acesteia.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că conform jurisprudenței degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să dispună de puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (speța Purcell c. Irlandei, decizia cu privire la admisibilitate din 16 aprilie 1991).

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Pascari Viorica și Spînu Dumitru ca inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. art. 269-270, art. 431 alin. (1) și alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440, CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Pascari Viorica și Spînu Dumitru, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic